

Udviklingen i karakterer i grundskolen, 9. klasse, 2010/2011-2014/2015

Karaktergennemsnittene er især steget i delprøven i dansk retskrivning og i de to delprøver i den skriftlige prøve i matematik. Eleverne får dog fortsat højest karakterer i mundtlig dansk og mundtlig engelsk.

Andelen af 12-taller er steget i både dansk og matematik.

Frie grundskolers elever får stadig højere karaktergennemsnit end de øvrige grundskoler.

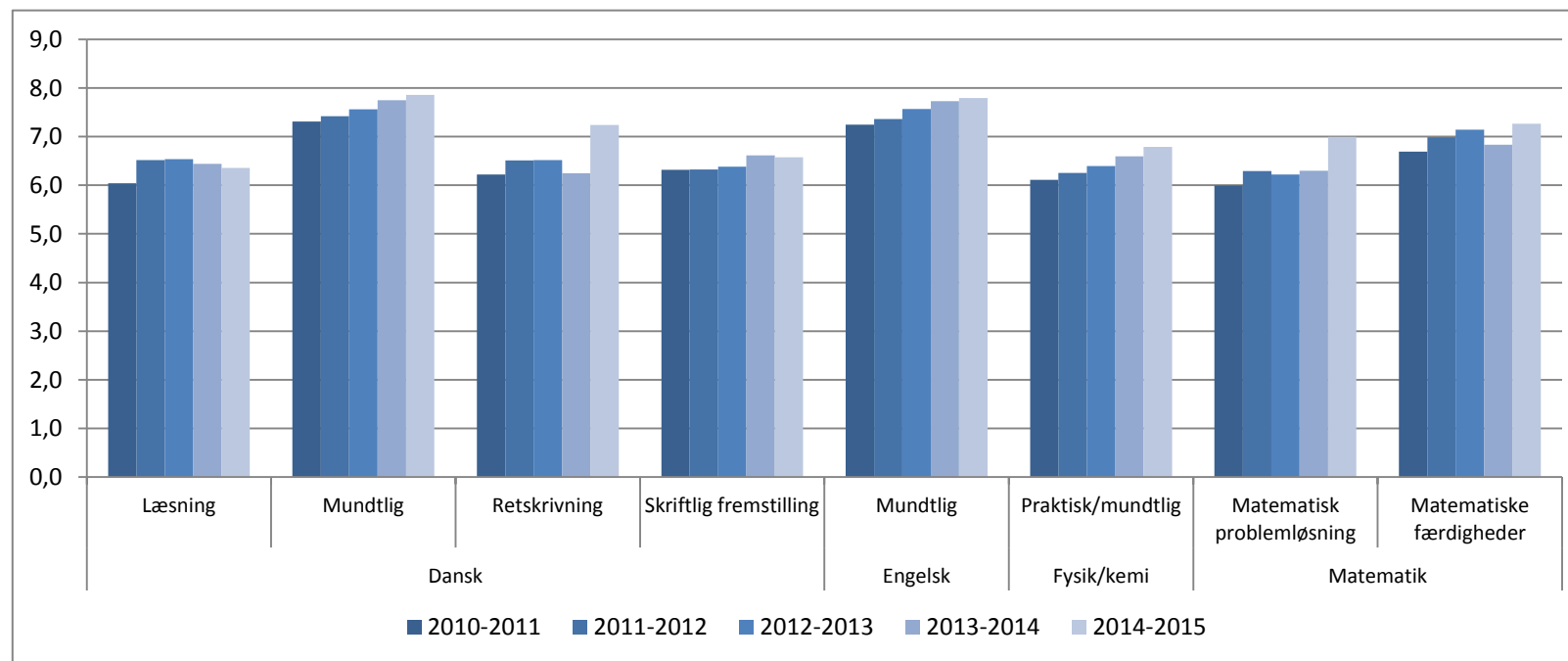
Karaktergennemsnittene er især steget i dansk retskrivning og i de matematiske prøver

Karaktergennemsnittene er generelt steget i stort set alle de bundne prøver. Især i prøverne i matematiske færdigheder, matematisk problemløsning og særligt dansk retskrivning er der tale om ret markante stigninger. Som det fremgår af Figur 1 er karaktergennemsnittet til prøven i dansk retskrivning således steget fra 6,2 til 7,2, mens karaktergennemsnittet til prøven i matematisk problemløsning er steget fra 6,3 til 7,0. Karaktergennemsnittet til prøven i matematiske færdigheder er steget fra 6,8 til 7,3.

Trods stigningerne i de to delprøver i den skriftlige prøve i matematik og i prøven i dansk retskrivning, får eleverne fortsat højest karakterer i dansk mundtlig og engelsk mundtlig, hvor karaktergennemsnittet ligger på omkring 7,8.

Eleverne får lavest karakterer i prøven i dansk læsning og prøven i dansk skriftlig fremstilling, hvor karaktergennemsnittet ligger på henholdsvis 6,4 og 6,6.

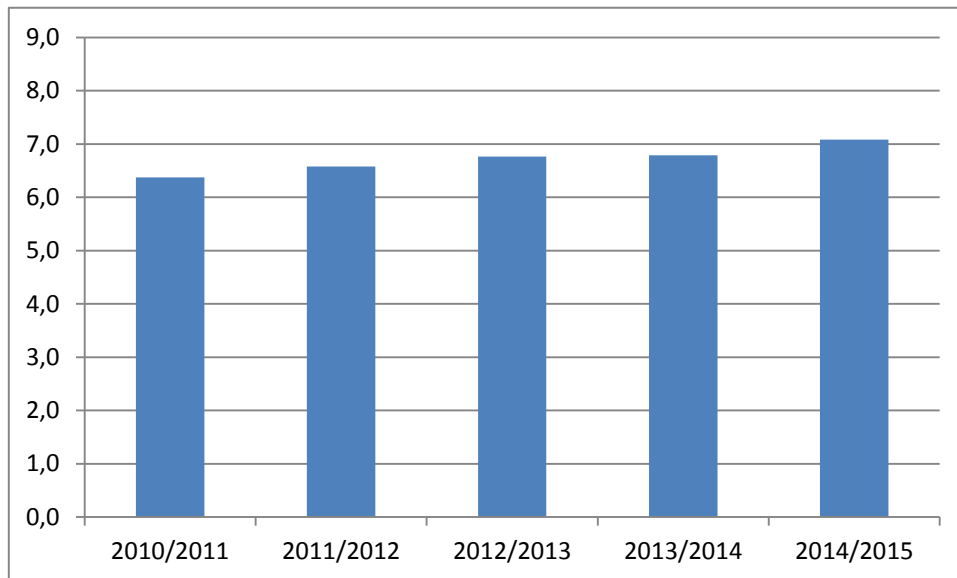
Det samlede karaktergennemsnit i de bundne prøver er steget fra 6,8 til 7,1 fra 2013/2014 til 2014/2015, jf. Figur 2. Over hele perioden 2010/2011 til 2014/2015 er det samlede karaktergennemsnit steget med 0,7 karakterpoint.

Figur 1 Karaktergennemsnit fordelt på fag og fagdisciplin, bundne prøver, 9. klasse, 2010/2011-2014/2015

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elev i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke.

Figur 2 Samlet karaktergennemsnit i bundne prøver, 9. klasse, 2010/2011-2014/2015

Kilde: Styrelsen for It og Læring

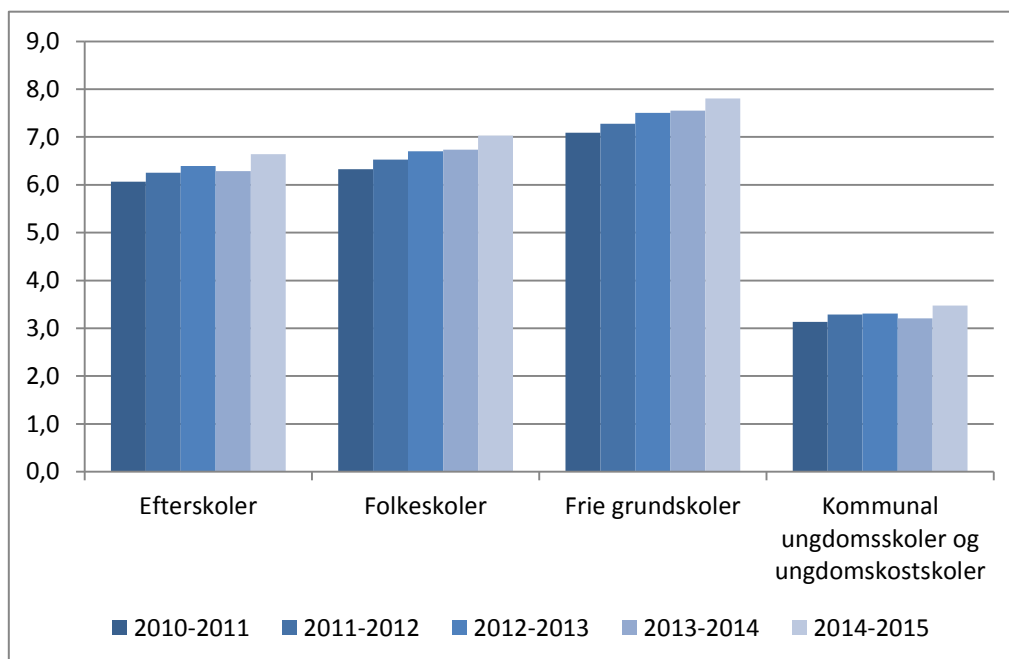
Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke. I beregningen af elevernes samlede karaktergennemsnit i de bundne prøvefag indgår kun elever, som har aflagt mindst 4 ud af 8 prøver.

Frie grundskolers elever får stadig højere karaktergennemsnit

Elever fra frie grundskoler får stadig højere karaktergennemsnit end landsgennemsnittet, mens efterskoler ligger en smule under, og kommunale ungdomsskoler ligger markant under landsgennemsnittet. Elever fra folkeskoler udgør langt den største elevgruppe og ligger dermed tæt på landsgennemsnittet. Tendenserne gælder, både når man ser på det samlede karaktergennemsnit og på de enkelte prøver, jf. Figur 3 og Figur 4 herunder.

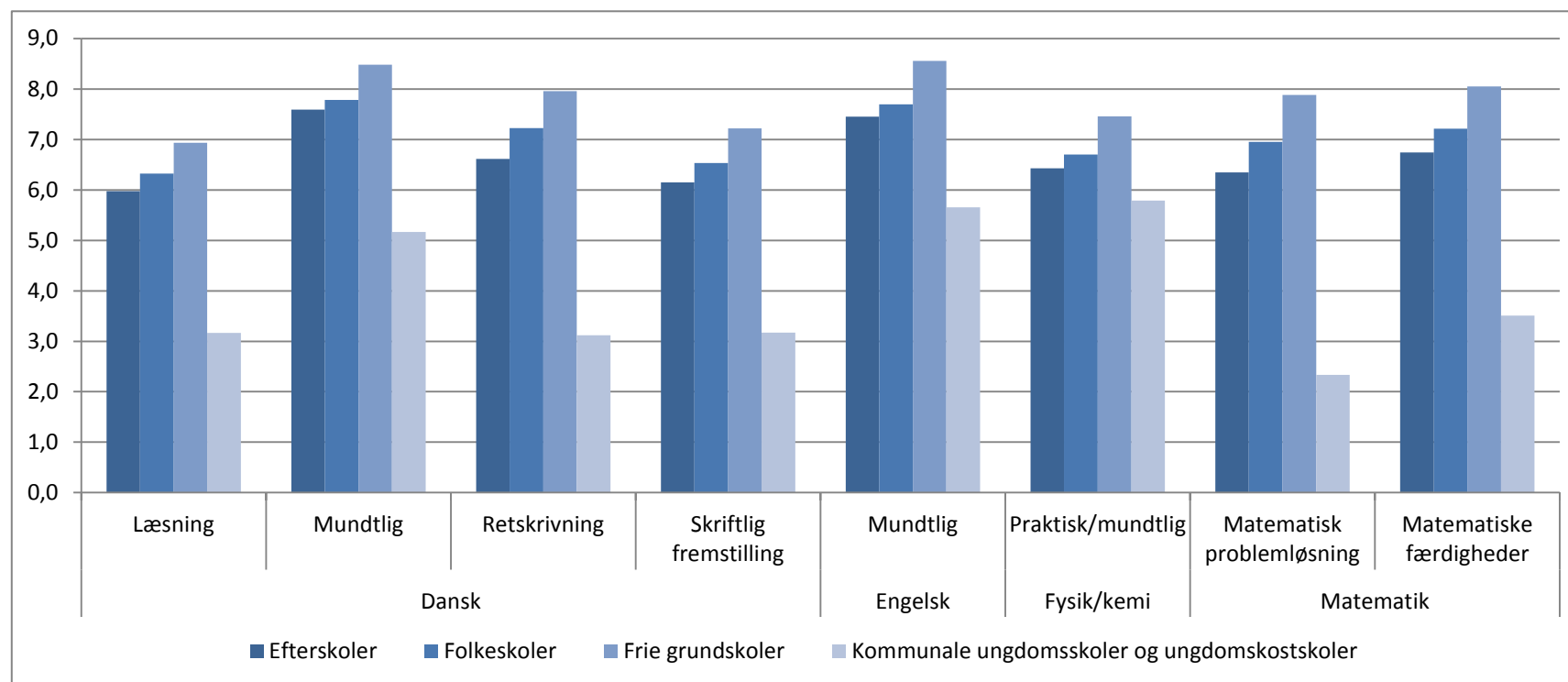
Det samlede karaktergennemsnit i de bundne prøver er for elever fra folkeskoler på 7, mens det for elever fra frie grundskoler er 7,8 og for elever fra efterskoler er 6,6. Eleverne på ungdomsskoler har et gennemsnit på 3,5, jf. Figur 3. Det kan samtidig ses af figuren, at karaktergennemsnittene er steget for alle skoletyper.

Figur 3 Samlet karaktergennemsnit i bundne prøver, 9. klasse, fordelt på skoletyper, 2010/2011-2014/2015

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke. I beregningen af elevernes samlede karaktergennemsnit i de bundne prøvefag indgår kun elever, som har aflagt mindst 4 ud af 8 prøver.

Figur 4 Karaktergennemsnit fordelt på fag og prøver, bundne prøvefag, 9. klasse, fordelt på skoletyper, 2014/2015

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke

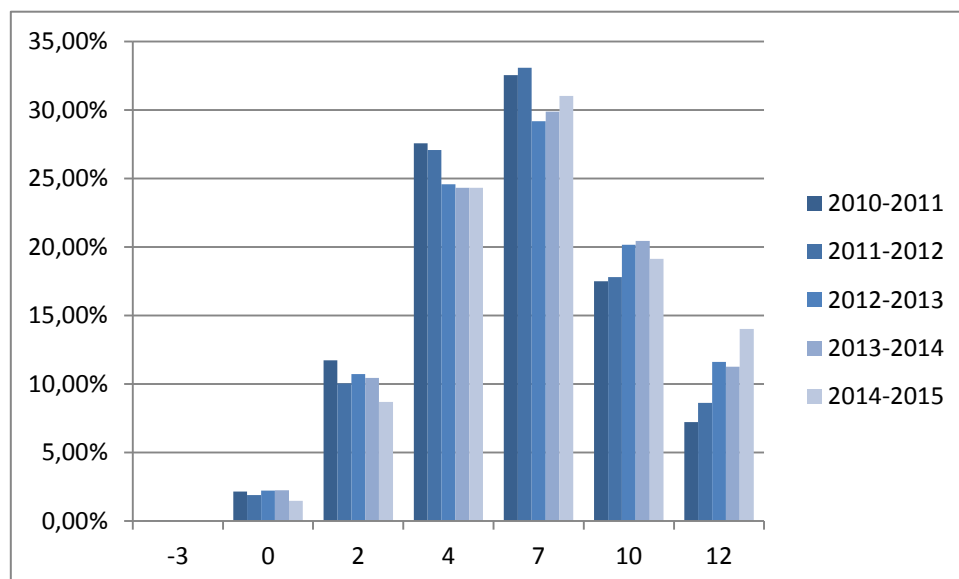
Andelen af 12-taller i dansk og matematik er steget

Eleverne får flere 12-taller dansk i 2014/15 end i 2013/14. Andelen af 12-taller er således steget fra 11,3 procent til 14 procent, når man ser på alle delprøver i dansk under ét, jf. Figur 5. Andelen af 0- og 2-taller er samtidig faldet.

Ser man på hele perioden 2010/2011-2014/2015, er andelen af 12-taller i dansk steget med næsten 7 procentpoint (fra 7,2 til 14,0 procent).

Samme tendenser gør sig gældende i skriftlig matematik (matematiske færdigheder og matematisk problemløsning), hvor andelen af 12-taller er steget fra 9,6 procent til 13,4 procent, jf. Figur 6. Siden 2010/2011 er andelen af 12-taller i matematik steget med knap 5 procentpoint. I matematik er andelen af 10-taller samtidig det seneste år steget fra 20,6 procent til 22,9 procent.

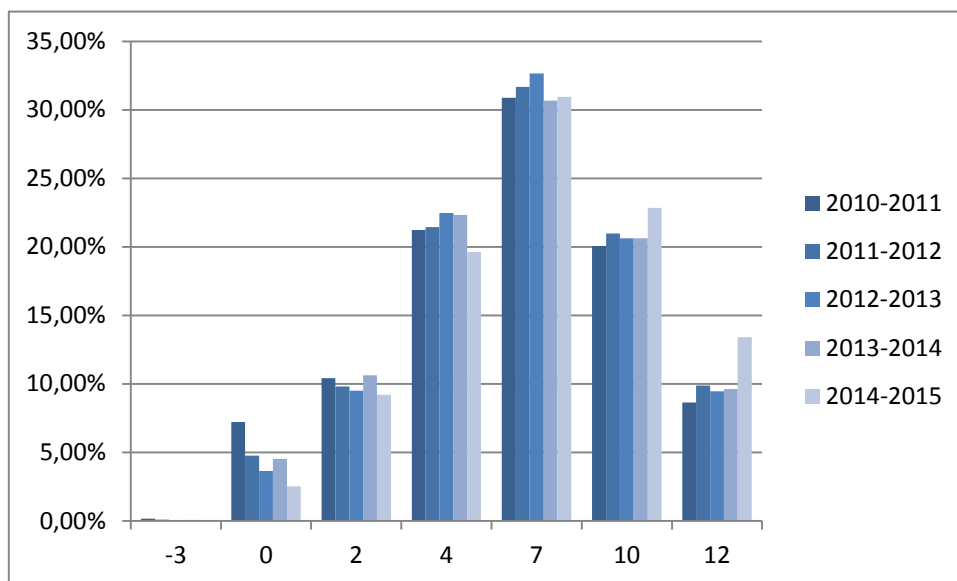
Figur 5 Samlet karakterfordeling i dansk, bundne prøvefag, 9. klasse, 2010/2011-2014/2015

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke.

Figur 6 Samlet karakterfordeling i matematik, bundne prøvfag, 9. klasse, 2010/2011-2014/2015

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår.
Specialklasseelever og privatister indgår ikke.

Værd at vide

Hvordan er karaktergennemsnittene beregnet?

Karaktergennemsnittet beregnes som et gennemsnit af de enkelte elevers gennemsnit. Det betyder, at hver elev vægter lige meget. Denne beregningsmetode anvendes både i dette notat og i LIS.

Tabel 1 Beregningsmetode

Specifik indikator	Beskrivelse	Opmærksomhedspunkter
Karaktergennemsnit i dansk	Karaktergennemsnittet beregnes som et gennemsnit af de enkelte elevers gennemsnit i faget, dvs. at alle elever vægter lige meget, uanset hvor mange prøver, de har aflagt. I beregningen indgår alle elever, der har aflagt mindst én prøve i faget.	I dansk indgår følgende prøver, der begge er bundne prøver: prøven i skriftlig dansk, som består af delprøverne læsning, retskrivning og skriftlig fremstilling samt prøven i mundtlig dansk. Eleverne indgår alene med de prøvekarakterer, som de rent faktisk har opnået. Elevernes karaktergennemsnit beregnes som summen af de afgivne karakterer divideret med antallet af (del-)prøver. Hvis en elev fx kun har aflagt prøve i mundtlig dansk, betyder det, at elevens karaktergennemsnit i dansk er lig med den karakter, han har opnået i den ene prøve i dansk. De prøver, som eleven ikke har aflagt, medregnes således <u>ikke</u> med fx 0 eller nogen anden karakter i beregningen af karaktergennemsnittet.
Karaktergennemsnit i matematik	Karaktergennemsnittet beregnes som et gennemsnit af de enkelte elevers gennemsnit i faget, dvs. at alle elever vægter lige meget, uanset hvor mange prøver, de har aflagt. I beregningen indgår alle elever, der har aflagt mindst én prøve i faget.	I matematik indgår følgende prøver: prøven i skriftlig matematik (bunden prøve), der består af delprøverne i matematiske færdigheder og matematisk problemløsning. Nogle elever aflægger desuden en prøve i mundtlig matematik (udtræksprøve) – denne indgår ikke i beregningen af karaktergennemsnittet i matematik. Eleverne indgår alene med de prøvekarakterer, som de rent faktisk har opnået. Elevernes karaktergennemsnit beregnes som summen af de afgivne karakterer

		divideret med antallet af prøver. Hvis en elev fx kun har aflagt prøve i matematiske færdigheder, betyder det, at elevens karaktergennemsnit i matematik er lig med den karakter, han har opnået i den ene (del-)prøve i matematik. De prøver, som eleven ikke har aflagt, medregnes således <u>ikke</u> med fx 0 eller nogen anden karakter i beregningen af karaktergennemsnittet.
Karaktergennemsnit i bundne prøver	Karaktergennemsnittet beregnes som et gennemsnit af de enkelte elevers gennemsnit i faget, dvs. at alle elever vægter lige meget, uanset hvor mange prøver, de har aflagt. I beregningen af denne indikator indgår dog kun elever, der har aflagt mindst 4 ud af 8 bundne prøver.	De bundne prøver består af: skriftlig dansk (delprøverne læsning, retskrivning og skriftlig fremstilling), mundtlig dansk, skriftlig matematik (delprøverne matematiske færdigheder og matematisk problemløsning), engelsk (mundtlig) og fysik/kemi (praktisk/mundtlig). Eleverne indgår alene med de prøvekarakterer, som de rent faktisk har opnået. Elevernes karaktergennemsnit beregnes som summen af de afgivne karakterer divideret med antallet af prøver. Hvis en elev fx kun har aflagt de fire (del-)prøver i dansk, betyder det, at elevens karaktergennemsnit i de bundne prøver beregnes som summen af de fire dansk-karakterer divideret med fire. De prøver, som eleven ikke har aflagt, medregnes således <u>ikke</u> med fx 0 eller nogen anden karakter i beregningen af karaktergennemsnittet.

Kan man sammenligne karaktergennemsnit over tid?

Bemærk at der generelt knytter sig en del usikkerhed til sammenligning af karakterer over tid. Eventuelle udsving kan skyldes ændrede prøveformer, prøveoplæg og hjælpemidler eller ændrede faglige mål fremfor en egentlig faglig fremgang eller tilbagegang inden for de enkelte fag.

Hvilke skoler og elever indgår i beregningerne?

Karaktergennemsnittene i dette notat er beregnet med følgende afgrænsning: Kun 9. klasses prøvekarakterer i bundne prøvefag; kun skoletyperne folkeskoler, efterskoler, ungdomsskoler og friskoler og private grundskoler; og ekskl. specialklasse-

elever og privatister (privatister er hjemmeunderviste elever og elever fra ikke-prøveafholdende skoler, der aflægger prøver på en anden skole).

Er der nye eller ændrede prøver?

Der er i år som noget nyt indført en praktisk/mundtlig prøve i idræt. Prøverne i matematiske færdigheder blev aflagt som digitalt selvrettende prøve. Der blev gennemført et pilotprojekt med aflæggelse af delprøverne dansk læsning og retskrivning som digitalt selvrettende prøver. Derudover blev der introduceret et nyt prøvefag, nye fag, nye prøveformer og forsøg med adgang til internettet, jf. Tabel 2 herunder.

Tabel 2 Oversigt over digitale prøver, forsøgsordninger mm. i 9.klasse, 2014/2015

Beskrivelse	Prøve
Digitale selvrettende prøver for alle	Matematik, matematiske færdigheder
Pilotprojekt med digitale selvrettende prøver	Dansk, læsning Dansk, retskrivning
Valgfri prøveform med adgang til internettet	Dansk, skriftlig fremstilling (kunne afholdes både med og uden adgang til internettet)
Forsøg med adgang til internettet	Engelsk, skriftlig Tysk, skriftlig Fransk, skriftlig
Nyt prøvefag	Idræt, praktisk/mundtlig
Valgfri prøveform med projekt- og produktorienterede prøver	Historie, mundtlig Samfundsfag, mundtlig Kristendomskundskab, mundtlig
Nyt fag	Håndværk og design (kan erstatte håndarbejde og sløjd) Målkundskab (hed tidligere hjemkundskab)

Vil du vide mere?

Kig i ministeriets nye ledelsesinformationssystem, LIS, hvor du kan finde en række rapporter på kommune- og skoleniveau til brug for fx kommunernes kvalitetsrapporter: <https://www.uddannelsesstatistik.dk/>

Bilag 1 Tabeller bag figurerne i notatet

Tabel 3 Karaktergennemsnit fordelt på fag og delprøver, bundne prøvefag, 9. klasse, 2010/2011-2014/2015

		2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Dansk	Læsning	6,0	6,5	6,5	6,4	6,4
	Mundtlig	7,3	7,4	7,6	7,7	7,9
	Retskrivning	6,2	6,5	6,5	6,2	7,2
	Skriftlig fremstilling	6,3	6,3	6,4	6,6	6,6
Engelsk	Mundtlig	7,2	7,4	7,6	7,7	7,8
Fysik	Praktisk/mundtligt	6,1	6,3	6,4	6,6	6,8
Matematik	Matematisk problemløsning	6,0	6,3	6,2	6,3	7,0
	Matematiske færdigheder	6,7	7,0	7,1	6,8	7,3

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke.

Tabel 4 Karaktergennemsnit fordelt på fag og delprøver, bundne prøvefag, 9. klasse, fordelt på skoletyper, 2014/2015

		Efterskoler	Folkeskoler	Frie grundskoler	Kommunale ungdomsskoler og ungdomskostskoler
Dansk	Læsning	6,0	6,3	6,9	3,2
	Mundtlig	7,6	7,8	8,5	5,2
	Retskrivning	6,6	7,2	8,0	3,1
	Skriftlig	6,2	6,5	7,2	3,2
Engelsk	Mundtlig	7,5	7,7	8,6	5,7
Fysik/kemi	Praktisk/mundtlig	6,4	6,7	7,5	5,8
Matematik	Matematisk problemløsning	6,3	7,0	7,9	2,3
	Matematiske færdigheder	6,7	7,2	8,0	3,5

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke.

Tabel 5 Samlet karaktergennemsnit i bundne prøvefag, 9. klasse, fordelt på skoletyper, 2010/2011-2014/2015

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Efterskoler	6,1	6,3	6,4	6,3	6,6
Folkeskoler	6,3	6,5	6,7	6,7	7,0
Frie grundskoler	7,1	7,3	7,5	7,5	7,8
Kommunale ungdomsskoler og ungdomskostskoler	3,1	3,3	3,3	3,2	3,5
Hele landet	6,4	6,6	6,8	6,8	7,1

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke. I beregningen af elevernes samlede karaktergennemsnit i de bundne prøvefag indgår kun elever, som har aflagt mindst 4 ud af 8 prøver.

Tabel 6 Karakterfordeling i dansk, bundne prøver, 9. klasse, fordelt på skoleår, 2010/2011-2014/2015

Karakter	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
-3	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	2,1%	1,9%	2,2%	2,3%	1,5%
2	11,7%	10,1%	10,7%	10,4%	8,7%
4	27,6%	27,1%	24,6%	24,3%	24,3%
7	32,5%	33,1%	29,2%	29,9%	31,0%
10	17,5%	17,8%	20,2%	20,4%	19,1%
12	7,2%	8,6%	11,6%	11,3%	14,0%

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke.

Tabel 7 Karakterfordeling i matematik, bundne prøver, 9. klasse, fordelt på skoleår, 2010/2011-2014/2015

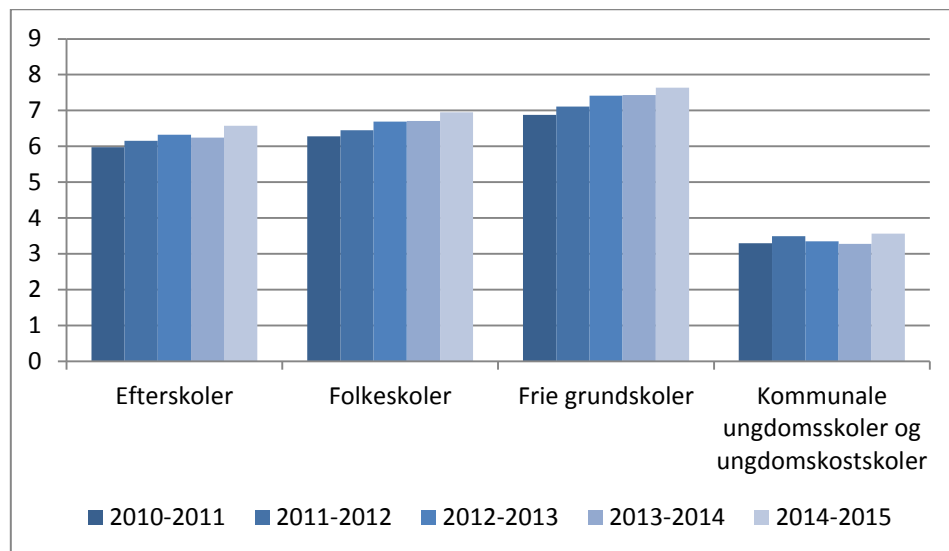
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
-3	0,2%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
0	7,2%	4,8%	3,7%	4,5%	2,5%
2	10,4%	9,8%	9,5%	10,6%	9,2%
4	21,2%	21,4%	22,5%	22,3%	19,6%
7	30,9%	31,7%	32,7%	30,7%	31,0%
10	20,1%	21,0%	20,6%	20,6%	22,8%
12	8,6%	9,9%	9,5%	9,6%	13,4%

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke.

Bilag 2 Øvrige bilagstabeller

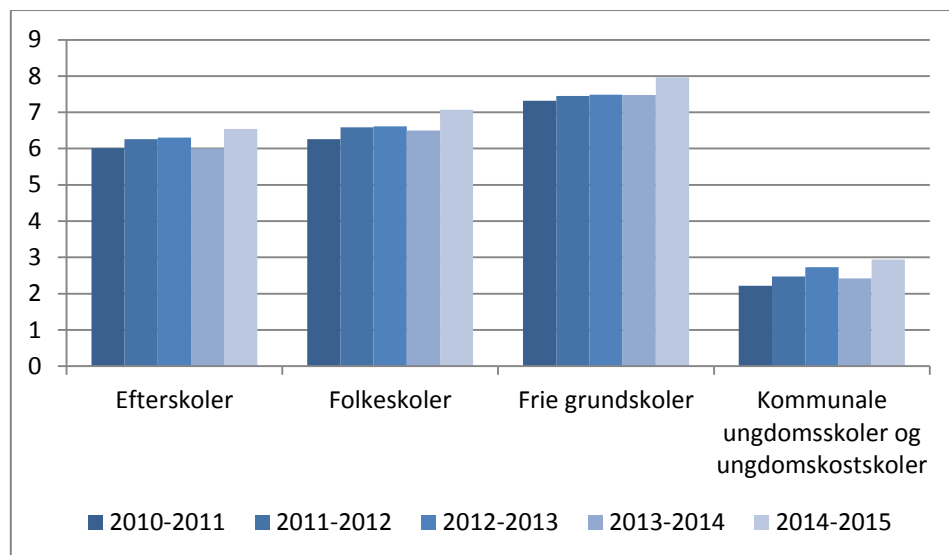
Figur 7 Samlet karaktergennemsnit i dansk, bundne prøver, 9. klasse, fordelt på skoletyper, 2010/2011-2014/2015

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke. I beregningen af elevernes samlede karaktergennemsnit i faget indgår elever, som har aflagt mindst 1 af prøverne i faget.

Figur 8 Samlet karaktergennemsnit i matematik, bundne prøver, 9. klasse, fordelt på skoletyper, 2010/2011-2013/2014

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Elever i folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler og kommunale ungdomsskoler indgår. Specialklasseelever og privatister indgår ikke. I beregningen af elevernes samlede karaktergennemsnit i faget indgår elever, som har aflagt mindst 1 af prøverne i faget.